

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper

NOVI SAD, JUN 2022

www.dental-tribune.com

Vol. 17, No. 2

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA NA MENHETNU PRIHVATA KRIPTOVALUTE

Usvajanje kriptovalute kao načina plaćanja od strane stomatološke klinike na Menhetnu je u trendu sa sve većim prihvatanjem digitalnih valuta od strane privatnih stomatoloških ordinacija. Vlasnik klinike kaže da je za vođenje najsavremenije prakse potrebno više od najnovije stomatološke tehnologije.

Strana 16

FDI IZJAVA O KONSENZUSU O ODRŽIVOJ ORALNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Izjava o konsenzusu ima za cilj da podigne svest o održivosti u stomatološkoj industriji i profesiji i da pomogne stomatologiji da smanji svoj „ugljenični otisak“ tj. nepovoljan uticaj na životnu sredinu zbog emisije ugljen-dioksida i ostalih komponenti baziranih na ugljeniku.

Strana 02

REPREZENTATIVNI SISTEMI – KAKO MI DOŽIVLJAVAMO SVET OKO NAS

Ljudi vole ljude slične njima, a vi možete naučiti da postignete tu sličnost, koristeći njihov jezik, njihov dominantni stil obrade informacija, neverbalnu komunikaciju, kako bi lako, bez napora otvorili horizonte vašim klijentima, a i vašem biznisu. Mesta za učenje i razvoj uvek ima, a što više učimo, to smo otvoreniji za uspeh, zar ne?

Strana 17

Advertisement

BAOLAI
ULTRAZVUČNI SKIDAČ KAMENCA
LAMP ZA POLIMERIZACIJU

Distributer za Srbiju

COMMEX
COMMEX DOO • Kornelija Stankovića 31 • Novi Sad
Mob +381 63 526 949 • t: +381 21 511 073 • +381 21 511 075
www.commexdental.com • E-mail: commex@eunet.rs

Adhezivno cementiranje parcijalnih ljuskica

Autor: dr Eduardo Mahn

Želja za estetski ugodnim, minimalno invazivnim i savršeno usklađenim prednjim nadoknadama postoji od početaka dentalne medicine. Međutim, tek nedavno je postalo moguće tu želju pretvoriti u stvarnost. Već dugi niz godina kliničari se bore s neprirodnim optičkim svojstvima metal-keramičkih krunica, sve dok se nisu pojavili potpuno keramički sastavi. Međutim, ti keramički materijali nisu bili dovoljno otporni da bi se mogli koristiti za manje invazivne indikacije. Pre nekog vremena pojavile su se keramičke ljuskice. Preparacija za ljuskice daleko je manje invazivna nego za krunice – ipak i dalje je potrebno izbrusiti zub. Osim toga, ljuskice se izrađuju na način da pokrivaju celu vestibularnu površinu. Međutim, s obzirom na tehnološki napredak

keramika i postupaka cementiranja kompozitnim cementima, danas je moguće koristiti parcijalne ljuskice i pričvrstiti ih bez ikakvih poteškoća.

Parcijalne ljuskice su keramičke ljuskice koje pokrivaju samo onaj deo zuba koji nedostaje, koji je odlomljen ili abradiran. Kao rezultat toga, zub je potrebno samo delimično ili uopšte ne brusiti.

Takav pristup postao je izvodljiv iz dva razloga:

1. Dostupni su novi keramički materijali. Zubni tehničari sada imaju mogućnost slojevati bilo kakvu keramičku nadoknadu. Mogu odabrati fluorapatitnu keramiku kao što je IPS e.max Ceram (Ivoclar) ili nadoknadu izraditi postupkom toplotnog pritiska od vrlo prozirnih keramičkih ingota kao što su Opal ili HT ingot iz IPS e.max Press (Ivoclar) asortimana.

2. Kompozitni cementi su poboljšani. Širok raspon suvremenih estetskih cementa postao je dostupan. Oni se nude u nekoliko stepena svetline kako bi se uskladili sa svetlinom prirodnih zuba koji se snabdevaju ljuskicama ili parcijalnim ljuskicama. Osim toga, kompozitni cementi sadrže nove fotoiniciatore koji poboljšavaju polimerizaciju i dugoročnu stabilnost boje.

Keramika koja se odabira zavisi od veličine defekta i/ili optičkim svojstvima i potrebnoj čvrstoći. Tehnika slojevanja je verovatno prvi izbor za zube sa složenim optičkim obeležjima. Ako su potrebne velike delimične ljuskice koje ne za-

htevaju posebne optičke efekte, ali uključuju celu incizalnu ivicu, verovatno će izbor biti keramika veće čvrstoće, kao što je litijum disilikat.

Kada je reč o odabiru materijala za cementiranje ljuskica i delimičnih

nih krunica, Variolink Veneer proizvođača Ivoclar Vivadent je mnogim kliničarima prvi izbor. Ne tako davno na tržište je došao novi proizvod, Variolink Esthetic (Ivoclar).

→ [DT](#) Strana 4

Oktobar u znaku Medidenta

Nakon dve pandemijske godine pauze, na Beogradskom sajmu će od 6. do 8. oktobra biti održan 45. Medident, Međunarodni sajam medicine i stomatologije.

Autor: Beogradski sajam

Osnovni zadatak ovogodišnjeg Medidenta biće da obnovi tradiciju zapaženog mesta okupljanja svih relevantnih firmi i predstavnika iz oblasti medicine, dentala i farmacije.

Beogradski sajam će nastojati da u danima Medidenta bude mesto okupljanja domaćih i inostranih partnera u oblasti komercijalne saradnje, stručnih prezentacija, razmene profesionalnih iskustava i aktuelnih inovacija i informacija iz oblasti medicine i dentala. Mnoge firme će i ovoga puta, osim svojom bogatom ponudom, privući posetioce i popularnim sajamskim programima i cenama.

Medident, Međunarodni sajam medicine i stomatologije. (Foto: Beogradski sajam)

Nadamo se da će 45. sajam medicine i stomatologije biti dovoljan izazov, kako afirmisanim, tradicionalnim izlagačima Beogradskog sajma, tako i novim, ambicioznim i perspektivnim firmama koje se aktivno bore za svoje pozicije u struci i na tržištu.

Predstavite svoju firmu, prezentujte nove proizvodne programe i asortiman, ali ponudite domaćem i regionalnom tržištu i svoje, kvalitetom već potvrđene proizvode i usluge i ovoga puta baš na našem 45. Sajmu medicine i stomatologije. [DT](#)

www.dental-tribune.com

FDI izjava o konsenzusu o održivoj oralnoj zdravstvenoj zaštiti

Izjava o konsenzusu o održivoj oralnoj zdravstvenoj zaštiti koju je objavila FDI ima za cilj da pomogne u razvoju cirkularne ekonomije u stomatologiji i da proaktivno uključi stomatološku profesiju i industriju u ekološki održive oralne zdravstvene prakse. (Foto: Zhenny-zhenny/Shutterstock)

Autor: Iveta Ramonaite,
Dental Tribune International

ŽENEVA, Švajcarska: Oralne bolesti pogađaju otprilike polovinu svetske populacije, a oralna zdravstvena zaštita u velikoj meri doprinosi klimatskim promenama. Nastojeći da pomogne sektoru oralne zdravstvene nege da krene ka održivijim praksama, Svetska stomatološka federacija (FDI) je nedavno objavila izjavu o konsenzusu o ekološki održivoj oralnoj zdravstvenoj zaštiti. Izjava o konsenzusu ima za cilj da podigne svest o održivosti u stomatološkoj industriji i profesiji i da pomogne stomatologiji da smanji svoj „ugljenični otisak“ tj. nepovoljan uticaj na životnu sredinu zbog emisije ugljen-dioksida i ostalih komponenti baziranih na ugljeniku.

Da bi se ublažile klimatske promene, postupke koji nepovoljno utiču na okolinu tzv. neodržive prakse treba svesti na minimum. Lanac nabavke oralne zdravstvene zaštite, koji uključuje proizvodnu industriju, distribuciju, profesije za brigu i upravljanje otpadom, ima ogroman potencijal da značajno smanji „ugljenični otisak“ stomatologije i pomogne u smanjenju emisije ugljen-dioksida širom sveta.

Nažalost, brojne uključene strane još uvek nisu svesne uticaja stomatologije na životnu sredinu. Konsenzus izjava FDI glasi: „Znanje o uticaju oralne zdravstvene zaštite na životnu sredinu nije jednoobrazno, sa značajnom svešću među proizvođačima, ali relativno malo uvida krajnjih korisnika, uključujući stručnjake za oralnu zdravstvenu negu, pacijente i potrošače.

Stoga, izjava o konsenzusu, koja je objavljena na samitu u organizaciji FDI koji je uključivao akademske stručnjake, zakonodavne vlasti i stomatološka udruženja, ima za cilj da edukuje sve učesnike u lancu snabdevanja o pitanjima koja se odnose na održivost, da promovišu relevantna istraživanja na ovu temu, da se minimizira negativan uticaj oralne zdravstvene zaštite na životnu sredinu i da se traže ekološki održiva rešenja u stomatologiji.

„Za mnoge ljude će biti iznenađenje da je zdravstveni sektor odgovoran za oko 5% globalnih emisija gasova, od kojih oralna zdravstvena zaštita ima značajan doprinos,“ navodi se u saopštenju za javnost prof. dr Ihsane Ben Yahya, predsednica FDI i dekan Stomatološkog fakulteta Univerziteta zdrav-

stvenih nauka Mohamed VI u Kaza-blanki u Maroku.

„Dentalna industrija ima kolektivnu odgovornost da smanji svoj uticaj na životnu sredinu i ova naša izjava o konsenzusu je prvi veliki korak ka postizanju toga“, nastavila je ona.

Prema rečima prof. dr Yahye, zajednička izjava odražava sve veće prepoznavanje značaja održive prakse unutar zajednice oralne zdravstvene nege. „Zdravija usta znače zdraviju planetu“, objasnila je.

Smanjenje uticaja oralnog zdravlja na životnu sredinu

Prema konsenzusnom saopštenju, oralna zdravstvena zaštita generiše veliku količinu ugljen-dioksida putem transporta, spaljivanja otpada, nedostatka ambalaže koja se može reciklirati, upotrebe anestetikih gasova kao što je azot-oksidi i velike potrošnje vode.

Da bi se smanjile emisije ugljen-dioksida, panel konsenzusa FDI preporučuje da stomatološka industrija i profesija zasnuju svoje po-

našanje i praksu na tzv. četiri R – smanjenje (reduce), recikliranje (recycle), ponovna upotreba (re-use) i preispitivanje (rethink). Pored toga, oni veruju da je od vitalnog značaja istaći važnost održavanja dobrog oralnog zdravlja i fokusiranja na prevenciju kako bi se smanjila potreba za operativnim lečenjem.

Prof. Nicolas Martin, predsedavajući Task tima za održivost FDI u stomatologiji, objasnio je u saopštenju za javnost: „Bolja je prevencija nego lečenje i to je najuticajniji i najpraktičniji način da se smanji potreba za kliničkim intervencijama i povezanim uticajima na životnu sredinu.“

Zaključio je: „Kada je potrebno lečenje, oralna zdravstvena nega treba da se fokusira na obezbeđivanje trajnih ispuna, koristeći visokokvalitetne proizvode i materijale koji će trajati duže i/ili zahtevati manje zamene.“

Više informacija o izjavi o konsenzusu možete pronaći na sajtu www.fdiworlddental.org. [DTI](#)

Postanite naš Facebook prijatelj
Dental Tribune Srbija

IMPRINT INTERNATIONAL HEADQUARTERS

PUBLISHER AND CHIEF EXECUTIVE
OFFICER: Torsten OEMUS

CHIEF CONTENT OFFICER:
Claudia Duschek

Dental Tribune International GmbH
Holbeinstr. 29, 04229 Leipzig, Germany
Tel.: +49 341 4847 4302
Fax: +49 341 4847 4173
General requests: info@dental-tribune.com
Sales requests:
mediasales@dental-tribune.com
www.dental-tribune.com

Material from Dental Tribune International GmbH that has been reprinted or translated and reprinted in this issue is copyrighted by Dental Tribune International GmbH. Such material must be published with the permission of Dental Tribune International GmbH. *Dental Tribune* is a trademark of Dental Tribune International GmbH.

All rights reserved. © 2022 Dental Tribune International GmbH. Reproduction in any manner in any language, in whole or in part, without the prior written permission of Dental Tribune International GmbH is expressly prohibited.

Dental Tribune International GmbH makes every effort to report clinical information and manufacturers' product news accurately but cannot assume responsibility for the validity of product claims or for typographical errors. The publisher also does not assume responsibility for product names, claims or statements made by advertisers. Opinions expressed by authors are their own and may not reflect those of Dental Tribune International GmbH

dti Dental
Tribune
International

IMPRINT DENTAL TRIBUNE SERBIA&MONTENEGRO EDITION

IZDAVAČ:

DENTAL MEDIA D.O.O
(ekskluzivni nosilac licence
za Srbiju i Crnu Goru)

Bul. Patrijarha Pavla 16A, 21000, Novi Sad
Tel.: + 381 63 1026-242

info@dental-tribune.rs,
anita@dental-tribune.rs
www.dental-tribune.rs

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr Anita Brzaković

UMETNIČKI DIREKTOR:
Snežana Popov

PREVODIOČ:
dr Anita Brzaković

ŠTAMPA:
Stojkov štamparija, Novi Sad

Distribuirano se besplatno u Srbiji i Crnoj Gori
Dental tribune se izdaje kvartalno
Copyright 2006 by Dental Tribune International GmbH. All rights reserved.

Materijal od Dental Tribune International GmbH koji je preštampan ili preveden i preštampan u ovom izdanju je zaštićen od strane Dental Tribune International GmbH. Takav materijal mora da bude objavljen uz dozvolu Dental Tribune International GmbH. *Dental Tribune* je zaštitni znak Dental Tribune International GmbH.

Sva prava zadržana. © 2022 Dental Tribune GmbH. Reprodukcia na bilo koji način na bilo kom jeziku, u celini ili delimično, bez prethodnog pismenog odobrenja Dental Tribune International GmbH je izričito zabranjena.

Dental Tribune GmbH čini sve napore da prenese tačno kliničke informacije i novosti o proizvodima od strane proizvođača, ali ne može preuzeti odgovornost za valjanost informacija o proizvodu ili za štamparske greške. Izdavač takođe ne preuzima odgovornost za nazive proizvoda, informacije o proizvodima ili izjave od strane oglašivača. Mišljenja izražena od strane autora su njihova lična mišljenja i ne odlikavaju stavove Dental Tribune International GmbH.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
616.31 (05)

Dental Tribune: the World's Dental Newspaper /
glavni i odgovorni urednik: Anita Brzaković. - Serbia
and Montenegro edition. - Vol. 1, No. 1 (avgust 2006).
- Novi Sad: Dental Media, 2006. - 42cm

Četiri puta godišnje
ISSN 1452-6425

COBISS.SR-ID 215641863

Advertisement

SIGN UP NOW Dental Tribune e-newsletter

DENTAL TRIBUNE

The world's dental e-newsletter

news / live event coverage / online education / KOL interviews / event reviews / product launches / R&D advancements

www.dental-tribune.com

facebook.com/DentalTribuneInt

twitter.com/DentalTribuneInt

linkedin.com/company/dental-tribune-international

Nakon prethodna tri, izuzetno uspešna online kongresa, pripremamo EODC v4.0

European Online Dental congress za 22/23 oktobar 2022, Hotel Mona Plaza, Beograd Srbija!

Zvanični jezik EODC v4.0 biće engleski.

Autor: Dejan Ivošević

Hibridni koncept ovogodišnjeg događaja podrazumeva da će većina predavanja biti uživo sa publikom prisutnom na licu mesta, dok će neka predavanja ići onlajn preko naše web platforme.

Kompletan program EODC v4.0 (uživo i onlajn) će biti dostupan sve vreme trajanja Kongresa putem streaminga uživo, tako da će gledaoci moći da prate sva predavanja bez obzira gde se nalaze u tom trenutku.

EODC v4.0 nastavlja uspešno partnerstvo sa Stomatološkom komorom Srbije, tako da će se naš kongres održati zajedno sa 21. Kongresom stomatologa Srbije, koji će održati 20. i 21.10.2022 na istom mestu, sa predavanjima uglavnom na srpskom jeziku!

EODC v4.0 će uključivati predavanja dvadesetak međunarodno priznatih i poznatih predavača!

Osim predavanja, EODC će obuhvatiti više atraktivnih radionica, kao i usmene prezentacije iz raznih oblasti savremene stomatologije.

Naglašavamo da je u toku akreditacija za Kontinuiranu medicinsku edukaciju kod Zdravstvenog Saveta Srbije, kao i kod ADA (American Dental Association) čime će svi učesnici EODC ostvariti pravo na sticanje odgovarajućeg broja bodova za kontinuiranu edukaciju.

Dodatne informacije (koje će se pravovremeno ažurirati) možete dobiti na <https://eodc4.ic-europe.com/> ili skeniranjem QR koda iz ovog teksta.

Pozivamo Vas da nam se pridružite u oktobru u Beogradu i da uz prijatno druženje proširite svoja profesionalna znanja i veštine!

Dobrodošli!

Postanite naš Facebook prijatelj
Dental Tribune Srbija

Advertisement

October 22nd, 23rd,
Hotel Mona Plaza
Belgrade, Serbia

Hybrid Event

← DTT Strana 1

Cement je dostupan u dve verzije, za dvostruku i svetlosnu polimerizaciju. Koncept boja proizvoda s pet nijansi kliničaru omogućava da se prilagodi kliničkoj situaciji i prema potrebi postigne topliji ili svetliji utisak cementirane nadoknade.

Osim toga, učinak cementa na konačnu boju može se proveriti pre cementiranja uz pomoć Try-in pasta u odgovarajućoj nijansi. Kompozitni cementi sadrže novi patentirani fotoinicijator Ivocerin, koji osigurava dugoročnu stabilnost boje. Osim toga, Variolink Esthetic je jednostavan za korišćenje zbog svoje fleksibilne konzistencije i jednostavnog čišćenja.

U prkazu slučaja u nastavku opisuje se cementiranje dve parcijalne ljuskice pomoću cementa Variolink Esthetic LC (Ivoclar) u nijansi „warm”.

Prikaz slučaja

Pacijent starosnog doba od 46 godina došao je u našu ordinaciju sa željom da mu se zameni Mirage

SI. 1: Početna situacija. SI. 2: Prikaz početne situacije izbliza. SI. 3: Izbrušeni zubi. SI. 4: Odabir boje kompozitnog cementa: Variolink Esthetic LC boja „warm”. SI. 5: Proba parcijalnih ljuskica. SI. 6: Pre cementiranja ljuskica: susedni zubi su prekriveni teflonskom trakom, a za separaciju je upotrebljena Mylar matrica. SI. 7: Jetkanje gledi kroz 20 sekundi. SI. 8: Jetkanje dentina kroz 10 sekundi. SI. 9: Ispiranje mlazom vode. SI. 10: Nanošenje adheziva Adhese Universal. SI. 11: Postupak nanošenja adheziva. SI. 12: Nanošenje cementa Variolink Esthetic LC Warm na parcijalne ljuskice. SI. 13: Pozicioniranje delimičnih ljuskica. SI. 14: Pažljivo uklanjanje viška cementa četkicom. SI. 15: Svetlosna polimerizacija po 5 sekundi sa svake strane. SI. 16: Završna polimerizacija s dve Bluephase Style lampe uz istovremeno hlađenje zuba vodenim mlazom. SI. 17: Završna polimerizacija s dve Bluephase Style lampe uz istovremeno hlađenje zuba vodenim mlazom.

Sl. 17: Uklanjanje viška cementa skalpelom (oštrica br. 12). Sl. 18: Postoperativni prikaz. Sl. 19: Završni rezultat izbliza nakon četiri nedelje.

parcijalna ljuskica stara 20 godina. Susjedni središnji sekutić incizalno je bio potrošen (slike 1. i 2.). Odlučeno je parcijalnim ljuskicama poboljšati situaciju. Slika 3. prikazuje preparaciju na zubima. Nakon što smo iz laboratorije dobili ljuskice (IPS e.max Press HT), koristili smo Variolink Esthetic Try-in paste (Ivoclar) za određivanje odgovarajuće boje cementa. U ovom konkretnom slučaju postigli smo najbolji rezultat s nijansom "warm" (slike 4. i 5.). Zatim su susjedni zubi prekriveni teflonskom trakom, a za separaciju je upotrebljena Mylar matrica (slika 6.). Gled je jetkana 20 sekundi, a dentin 10 sekundi (slike 7. i 8.), nakon čega je sledilo ispiranje vodom (slika 9.). Zatim je utrljan adheziv Adhese Universal (Ivoclar) i ostavljen da deluje 10 sekundi (slike 10. i 11.). Variolink Esthetic LC "warm" nanesen je na parcijalne ljuskice pre njihovog pozicioniranja (slike 12. i 13.). Višak cementa pažljivo je uklonjen četkom pre svetlosne polimerizacije (slika 14.). Ljuskice su najpre osvetljene s obe strane po pet sekundi Bluephase Style lampom (Ivoclar) (slika 15.). Radi uštede vremena završna polimerizacija sprovedena je uz pomoć dve Bluephase Style lampe sa svake strane po 30 sekundi (slika 16.). Budući da svetlosna polimerizacija s dve lampe intenziteta od 1100 mW/cm² može dovesti do znatnog razvoja topline, postoji potencijalni rizik od oštećenja pulpe. Stoga je preporučljivo zube istovremeno hladiti raspršenim mlazom vode, kao što je prikazano na slici 16. Nakon svetlosne polimerizacije višak cementa je uklonjen skalpelom (oštrica br. 12), (slika 17.). Konačni rezultat nakon četiri nedelje prikazan je na slikama 18. i 19. DT

Advertisement

Jednostavan način za odličan otisak

VivaScan®

- Kompaktano i intuitivno^[1] rešenje za Vaš ulazak u intraoralno skeniranje
- Jednostavna integracija bez napora za Vašu ordinaciju^[1]
- Lagan i ergonomičan dizajn za ugodno iskustvo skeniranja^[1]

ivoclar.com
Making People Smile

ivoclar

© Glebova T, Product Validation Report VivaScan, Test Reports, Ivoclar Vivadent, 2021.

Dr Eduardo Mahn

Sertificirani implantolog i direktor Clinical Research, kao i direktor Programa of Esthetic Dentistry na Universidad de los Andes u Santiagu, Čile.

Kontakt: emahn@miuandes.cl.

Postanite naš Facebook prijatelj
Dental Tribune Srbija

Koncept smanjenja štetnosti primenjiv i u stomatologiji

Najviše aktivnosti Festivala zdravlja Beograd tokom cele 2022. godine posvećeno je predstavljanju koncepta smanjenja štetnosti, odnosno edukaciji opšte javnosti o tome kako da štetne navike zamenimo manje štetnim alternativama. Ovaj koncept je primenjiv i u medicini i u stomatologiji.

Advertisement

AH Plus® Bioceramic Sealer

Priprema, POZOR, sad!

Ključ je u strasti.

Iskoristite prednosti biokeramičkog zaptivača, kako bi osigurali idealan ambijent za formiranje hidroksi-apatita koji utire put procesu samoizlečenja tela. Postavite svoj novi standard s AH Plus® Bioceramic Sealer-om.

dentsplysirona.com/bioceramic-sealer #EndoPassion

Dentsply
Sirona

Autor: Festival zdravlja Beograd

Iako u poslednje vreme postaje imperativ imati bele i blistave zube, ipak ne treba da se smetne sa uma da je osnovni preduslov za sve beauty trendove zdrava usna duplja i zubi.

Ako pričamo o smanjenju štetnosti kada je stomatologija u pitanju, osnovna stvar je da se i izbeljivanje, kao jedan od veoma aktuelnih trendova, radi kao i sve druge stomatološke intervencije isključivo kod stomatologa. Na taj način smanjujemo štetu koja može nastati usled nestručne primene različitih sredstava koja se u tu svrhu koriste.

Ako stavimo genetiku na stranu, postoje stvari koje svako od nas može da uradi kako bi doprineo zdravlju i lepoti usne duplje. Osim redovnih poseta stomatologu i higijene bitno je i rešiti se loših navika poput: grickanja između obroka, slatkih napitaka i pušenja. Loše navike ne možemo u potpunosti iskoreniti pa bi onda bilo dobro zameniti ih manje štetnim alternativama. Tako, ukoliko baš imamo potrebu da nešto grickamo, neka to budu štapići šargarepe, celera, paprika ili neko voće. Kada su pića u pitanju, naravno najbolje piće je voda, potom su to ceđeni nezaslađeni sokovi, a ukoliko baš imamo potrebu za slatkim napitkom, umesto šećera možemo koristiti zaslađivače poput xylitola. Xylitol je jedinjenje iz grupe alkohola koje ima sladak ukus. Osim toga, postoje podaci da sprečava formiranje plaka na površini zuba i da smanjuje šansu za nastanak karijesa i upalnih procesa desni. Pušenje je veoma kompleksna štetna navika i nema dileme da je najbolja odluka da se sa njom što pre prestane. Međutim, postoje ljudi koji ne žele ili nisu spremni da ostave ovu naviku u ovom trenutku, te bi za njih prelazak na naučno potkrepljene manje štetne alternative mogao biti opcija. Naime, uređaji koji oslobađaju aerosol umesto dima tako što zagrevaju duvan ne proizvode čvrste ugljenične čestice koje se lepe za površinu zuba dovodeći do stvaranja lepljivog filma na površini zuba i njene prebojenosti sa jedne strane, ali i pokreću zapaljenski odgovor mekotičnih struktura sa druge strane.

Koncept smanjenja štetnosti treba primenjivati oprezno i na odgovoran način, koristeći medicinska znanja i činjenice zasnovane na dokazima, na osnovu rezultata validnih i pouzdanih naučnih istraživanja. **DT**

JEDNOSTAVNA PROBA

SKY fast & fixed terapija

SKY fast & fixed – pojam koji je dokazan i priznat u direktnom tretiranju vilice bez zuba. Zahvaljujući zrelosti i pouzdano predvidivim rezultatima, ovaj oblik terapije je postao nezamenljiv u praksi. Da li i vi želite da budete deo ove priče o uspehu?

SKY fast & fixed – Pionir u direktnim restauracijama celog luka sa implantatima.

Zašto SKY fast & fixed?

Nezavisno od starosne grupe, svi pacijenti žele da zadrže osećaj mladosti. Ovo se posebno odnosi na pacijente koji se suočavaju sa gubitkom zuba. Totalna proteza često nije zadovoljavajuće rešenje.

Vratite osmeh na lice – i to za samo jedan dan! Fiksni most na odvojenim implantatima predstavlja neposredno poboljšanje kvaliteta života po pristupačnoj ceni. Standardizovani postupci vašem timu brzo ulivaju sigurnost. Nakon samo nekoliko zahvata radićete rutinski i moći ćete da se koncentrišete na specifičnosti slučaja.

Tretman SKY fast & fixed garantuje siguran i trajan tretman za vaše pacijente zahvaljujući odgovarajućem programu opoziva proizvoda. Najbolje od svega: brojne studije idu u prilog ovoj tezi i pokazuju stopu uspešnosti od preko 98,8% nakon 10 godina nošenja!

READY FOR USE - Umrežavanje na digitalnom nivou

Želite da uvedete SKY fast & fixed u svoju praksu i potrebna vam je početna pomoć? Postanite deo programa READY FOR USE!

Efikasnost i optimizacija resursa – digitalna platforma za komunikaciju umrežava implantologe i zubne laboratorije. Isplanirajte klinički slučaj sa savršeno usaglašenim koracima: Skeniranje i definisanje individualnog slučaja za lečenje, izbor odgovarajućih paketa procesa rada i izrada individualnih komponenta za pacijenta od strane potvrđene partnerske laboratorije.

Pre planiranog termina hirurškog zahvata individualni paket stiže spakovan u kutiju. U toku prvih hirurških zahvata naši iskusni hirurzi savetnici za medicinske proizvode će biti uz vas.

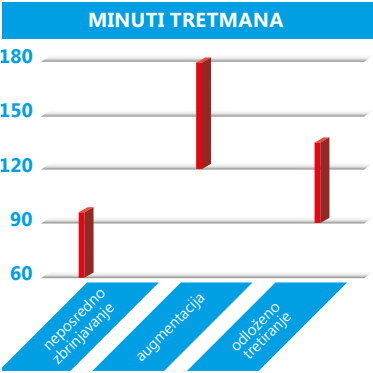
Korak po korak do cilja kroz praktične timske kurseve

Da li vaš tim već ima iskusne zubne tehničare i asistente? Ojačajte ovu bazu i naučite zajedno kako da optimalno primenjujete SKY fast& fixed procese rada kroz praktične timske kurseve – na digitalan ili na konvencionalan način. Upoznajte čitav proces od hirurgije do protetskog tretmana i najsitnijih detalja. Iskoristite iskustvo naših iskusnih korisnika i razgovarajte o pitanjima koje imate. Kursevi se održavaju u regionalnim centrima do kojih se lako stiže da ne biste

morali da putujete daleko. Nakon kurseva na raspolaganju su vam naši iskusni savetnici za medicinske proizvode koji će vam pomoći oko implementacije u vašu praksu.

Jednostavno probajte!

Jednostavno, sigurno i praktično – tretman SKY fast & fixed je veoma koristan za vaš svakodnevni rad i unosi revoluciju u proces neposrednog zbrinjavanja. Sigurni i dokazani procesi garantuju uspešnost terapije i vašim pacijentima nude bolji kvalitet života od samog starta. Ne čekajte više – isprobajte odmah! [DT](#)

Prednosti neposredne restauracije u poređenju sa augmentacijom i odloženim tretiranjem.

Za dodatne informacije skenirajte QR-kod ili nas posetite na adresi www.bredent-implants.com.

Advertisement

HELBO®

FOTODINAMSKA TERAPIJA

Suzbija bakterijske infekcije

„Klinički dokazan uspeh tokom više od 10 godina“

HELBO® antibakterijska fotodinamska terapija (aPDT)
Jedinstveni sistem sa sterilnim komponentama i velikim brojem stručnih radova za očuvanje zuba i implanata.

- Bez bola
- Bez neželjenih efekata
- Bez rezistentnosti

4C 1074 YEARS DENTAL INNOVATIONS 2014

bredent

Bredent doo | Dubljanska 25 | 11000 Beograd | T: (+381) 011 24 30 295 | www.bredent.rs | @office@bredent.rs

Poređenje – uobičajena proteza

Promene na licu usled gubitka zuba su male kada se tretman uradi odmah.

Istraživanja u primenjenoj stomatologiji opadaju

Autor: Luke Gribble,
Dental Tribune International

AMSTERDAM, Holandija: Fokus na akademsku izvrsnost rezultirao je

naučnim sistemom koji podstiče naučnike da objavljuju u časopisima sa velikim uticajem, često u osnovnim naučnim časopisima, a ne u časopisima orijentisanim na prime-

nu u struci, što može rezultirati pomakom od praktične korisnosti znanja tzv. akademski drift. U nedavnoj holandskoj studiji, istraživači su obratili pažnju na ovaj feno-

men u oblasti stomatologije. Pronašli su dokaze koji sugerišu da je akademski pomak udaljio istraživački program u stomatologiji od stomatološke zdravstvene zaštite.

Rezultati nedentalnih istraživanja od strane stomatoloških istraživačkih instituta u svih sedam studija uključenih u studiju porasli su sa 33% u 1998–2000. godine na 40% u 2014–2015. godini. Štaviše, u svim zemljama, stomatološki instituti su relativno više objavljivali u nestomatološkim časopisima u posmatranom periodu. Kao rezultat toga, istraživanja objavljena u stomatološkim časopisima su opala u poređenju sa ukupnim objavljenim istraživanjima, smanjivši se na ispod 50% u većini zemalja i 26% u Engleskoj.

„Naši nalazi sugerišu da je portfolio stomatoloških istraživanja pod uticajem akademskog odstupanja, pošto je fokus na bazične nauke povećan na račun istraživanja koja direktno služe oralnoj zdravstvenoj zaštiti. Kako se aktivnosti stomatoloških istraživačkih instituta sve više fokusiraju na istraživanja koja nisu stomatološka, a tačnije na osnovnu nauku, postavlja se pitanje da li stručnjaci za oralnu zdravstvenu negu i pacijenti imaju koristi od ovih istraživanja“, objasnila je glavna autorka dr Puck van der Wouden iz Akademskog centra za stomatologiju Amsterdam za Dental Tribune International (DTI). Pritisak na istraživače da se bave uzbudljivom naukom po cenu napretka u stvarnom svetu najbolje bi se mogao sažeti frazom „objavi ili nestani“. Iako ovaj pritisak na objavljivanje i njegov uticaj na akademski pomak nisu direktno istraženi ovom studijom, dr Van der Wouden je primetila da je „mnogo pisano o perversnim podsticajima istraživača koji teže akademskoj izvrsnosti, takođe u oblasti medicinskih istraživanja. Ova izvrsnost se često prevodi u naglasak na publikacije u časopisima sa visokim faktorima uticaja i/ili visokom reputacijom. Za istraživače u relativno malom domenu, sa časopisima sa relativno niskim faktorom uticaja, kao što je oblast stomatoloških istraživanja, opcije da iskoriste svoje istraživačke napore (u smislu publikacija u časopisima sa visokim faktorom uticaja) u okviru samog istraživačkog polja su ograničene. Verovatno je ovo doprinelo akademskom pomerenju u oblasti stomatoloških istraživanja. Stoga bi bilo interesantno dalje istražiti da li istraživački instituti u većim istraživačkim oblastima pokazuju slično ponašanje objavljivanja i citiranja.“ „Primenjene nauke, a posebno istraživanja koja se bave lokalnim ili regionalnim potrebama i praktičnim izazovima, smatraju se izvan onoga što je zamišljeno kao granica nauke“, rekli su istraživači u svom radu. „Kao posledica toga, oblast stomatološkog istraživanja može se delimično udaljiti od praktičnijih pitanja koja proizilaze iz svakodnevne stomatološke prakse.

Advertisement

TEHNODENT

Rakovačka 7, Novi Sad | Nebojšina 33, Beograd

+381 21 6432 183 | +381 11 3981 837

office@sakota.biz

KAVO
Dental Excellence

EXPERTsurg™

Dizajniran tako da omogući da ste vi i vaši pacijenti uvek na sigurnoj strani.

- Visoka preciznost zahvaljujući jednom od najmanjih i najlakših motora, kao i auto-kalibraciji
- Visoke performanse sa torkom od 80 Ncm na instrumentu
- Intuitivno programiranje i jednostavno održavanje higijene

Za više informacija posetite sajt:
www.kavo.com

Dr Puck van der Wouden (Foto: Supplied)

Lokalni zdravstveni problemi mogu ostati neproučeni jer istraživači imaju manje podsticaja da ih istražuju, pošto takozvani vrhunski časopisi neće objaviti rad, a manje poznati časopisi ne pružaju isti podsticaj reputaciji, što negativno utiče na brigu o uključenoj populaciji u regionu.

Neurohirurg dr Paul Kalanithi rekao je: „Naučio sam da je nauka politička, konkurentna i žestoka karijera koju možete imati, puna iskušenja da se pronađu laki putevi. U širokoj oblasti nauke, dobro je dokumentovano da težnja za akademskom karijerom ponekad može dovesti do irelevantnih ili čak beskorisnih istraživanja. Kao što je navedeno u članku *Times Higher Education* 2009. godine, Sir Iain Chalmers i prof. Paul Glasziou su izračunali da je „85% finansiranja istraživanja [je] potrošeno jer postavlja pogrešna pitanja, loše je osmišljeno, nije objavljeno ili loše prijavljeno“, što je jednako izgubljenih 170 milijardi američkih dolara na globalnom nivou godišnje.

U članku iz 2016. na novinskom sajtu *Vox* 270 nasumično ispitanih profesionalaca iz nekoliko naučnih oblasti istaklo je sedam ključnih problema sa kojima se istraživanja suočavaju: uticaj novca, loše osmišljene studije, nedostatak repliciranih studija, iskvaren sistem recenzije kolega, novčana ograničenja koji sprečavaju istraživače da imaju pristup informacijama, loša komunikacija sa javnošću i visok nivo stresa za mlade akademce.

Govoreći konkretno o ulozi novca, dr Van der Wouden je primetila da „U Holandiji ne postoje naučni programi finansiranja studija oralne zdravstvene nege. Sistem finansiranja oralne zdravstvene nege (većina oralne zdravstvene zaštite za odrasle plaća se iz privatno u Holandiji) i karakter oralne bolesti (visoka prevalencija, ali u većini slučajeva nije opasna po život) su razlozi zbog kojih je javno finansiranje stomatoloških istraživanja retko. Mnoge studije u oblasti stomatoloških istraživanja finansira dentalna industrija. Dakle, istraživački portfolio najvećim delom određuju finansijeri i istraživači. Verovatno je da su istraživačke potrebe pacijenata i stručnjaka za oralnu zdravstvenu zaštitu podređene.”

Istraživači su u svojoj studiji takođe primetili da akademski pomak od stomatoloških ka ne-dentalnim oblastima nije recipročan.

Dr Van der Wouden je ovo objasnila pozivajući se na temu dentalne fobije: uprkos tome što je relevantna za mnoge pacijente u stomatologiji i za većinu stručnjaka za oralno zdravlje, veliki deo istraživanja o ovom pitanju se objavljuje u psihološkim časopisima. „Naša analiza citiranosti je pokazala da je, generalno, takav protok znanja iz drugih oblasti u stomatologiju oskudan. Istovremeno, citiranost ne-dentalnih istraživanja iz stomatoloških instituta u drugim istraživačkim obla-

stima je takođe oskudna. Stoga se čini da ne-dentalna istraživanja iz stomatoloških instituta ostaju izolovana”, objasnila je dalje.

U vreme kada su efikasnost nauke i istraživači u cilju promene najvažniji, mentalitet „objavlji ili nestani“ mogao bi jednog dana biti štetan za integritet nauke u celini. Međutim, iako je došlo do akademskog odstupanja u periodu između 1998. i 2015. godine, što je oslabilo napredak stomatološke struke, istra-

živači su primetili da je „u skorije vreme društveni značaj istraživanja dobio istaknutije mesto u sistemima evaluacije i finansiranja, što je rezultiralo novom paradigmom „nauke o prevođenju“. „Međutim, pošto je ova promena paradigme spora, ostaje da se vidi da li će se osnovni uzroci akademskog odstupanja preokrenuti. Naglasili su i da istraživačka zajednica stomatologije i kreatori politike treba da uspostave ravnotežu između istraživanja kojima se postiže naučni napre-

dak i istraživanja koja služe svakodnevnoj stomatološkoj struci.

Ovo istraživanje pod nazivom „Evidence and consequences of academic drift in the field of dental research: A bibliometric analysis 2000–2015“, objavljeno je 17. januara 2022. godine u časopisu *BDJ Open*. [DT](#)

[f](#) Postanite naš Facebook prijatelj
Dental Tribune Srbija

Advertisement

PROPHYflex™ 4

Pretvara peskiranje zuba u čistu radost

Kupite
u paketu
i
uštedite

Kupovinom PROPHYflex™ 4
iskoristite priliku da na poklon
dobijete 4 bočice PROPHYpearls!

1 bočica =250g

Za više informacija posetite sajt: www.kavo.com

KAVO
Dental Excellence

LIMITIRANA
POSEBNA PONUDA

TEHNODENT

Rakovačka 7, Novi Sad | Nebojšina 33, Beograd

+381 21 6432 183 | +381 11 3981 837

office@sakota.biz